

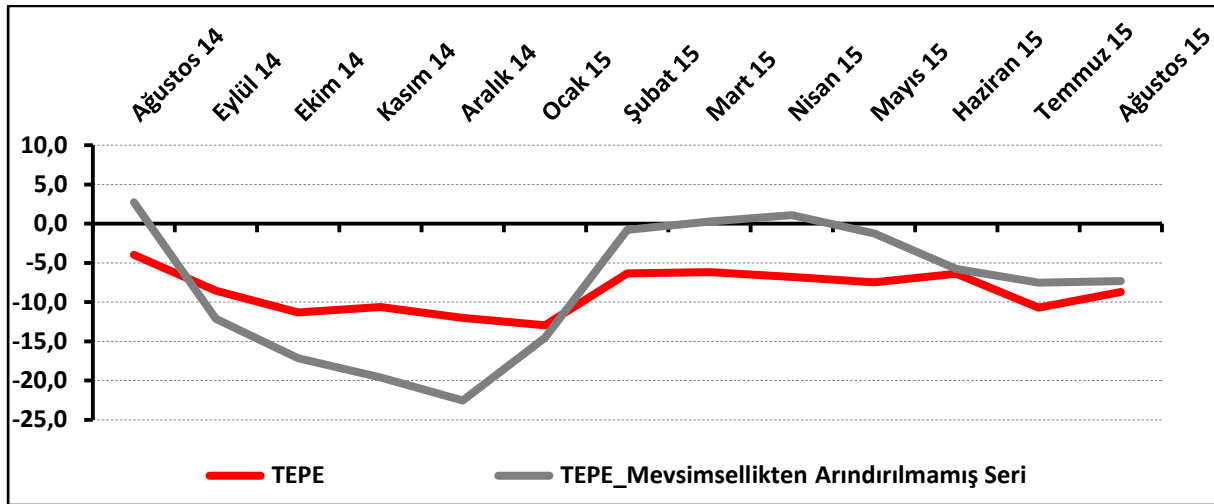
PERAKENDECİNİN GELECEKTEN BEKLENTİSİ HER AY BİRAZ DAHA DÜŞÜYOR

TEPE, ağustos ayında bir önceki aya göre artarken, geçen yılın aynı dönemine göre azaldı. Önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri, hem Ağustos 2014'e göre hem de Temmuz 2015'e göre azaldı. Türkiye, geçen yıla göre AB-28'den daha kötü performans sergiledi.

Perakende güveni geçen yıla göre düştü:

Ağustos ayında -8,7 puan değerini alan TEPE, bir önceki aya göre 2 puan artarken, geçen yılın aynı dönemine göre 4,7 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla göre azalmasında önümüzdeki 3 aya yönelik satış beklentilerindeki ve geçtiğimiz 3 aya göre işlerdeki düşüş etkili olurken, bir önceki aya göre artmasında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumundaki iyileşme etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

Tablo-1. TEPE

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-1,9	-3,2	-4,1	0,7	-2,7	-0,6	-2,0	-2,0	0,1	1,3	1,8	1,7
2014	-5,2	-9,7	-7,1	-7,7	-9,8	-11,8	-8,8	-4,0	-8,6	-11,3	-10,6	-12,0
2015	-13,0	-6,3	-6,2	-6,8	-7,5	-6,4	-10,7	-8,7				

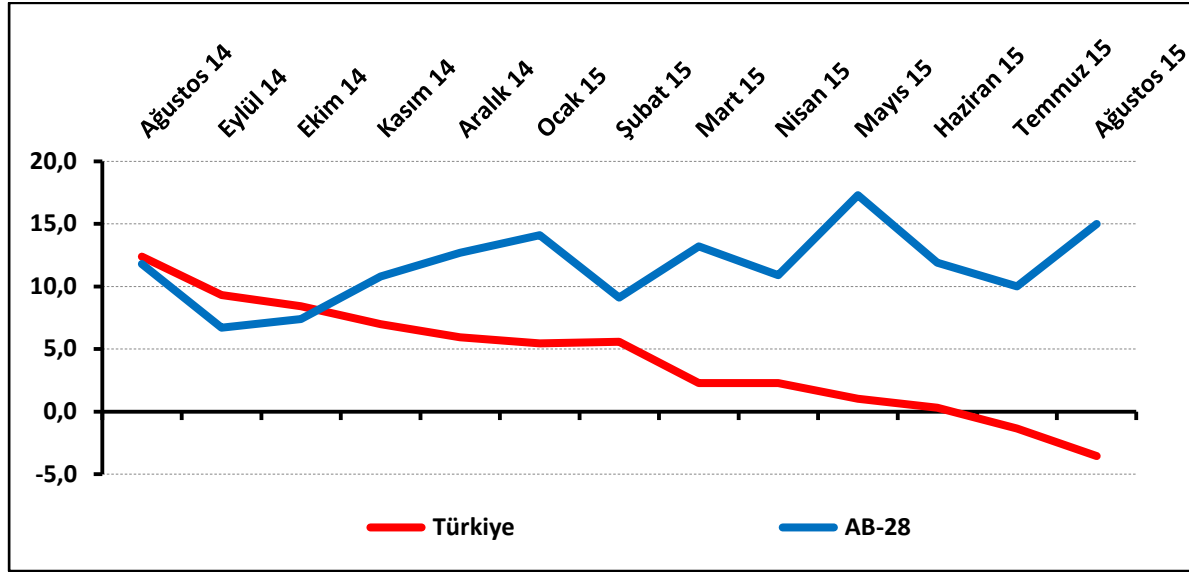
Satış beklentilerindeki düşüş devam ediyor:

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Temmuz 2015'e göre 2,2 puan azalarak Ağustos 2015'te -3,6 puan değerini aldı. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Ağustos 2014'e göre de 16 puanlık düşüş gözlemlendi.

Ağustos 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 31,5'i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 34,2 düzeyinde oldu. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 34,3 olarak belirlendi.

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Türkiye'de bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre düşüş yaşanırken, AB-28'de artış yaşandı.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı) (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı)

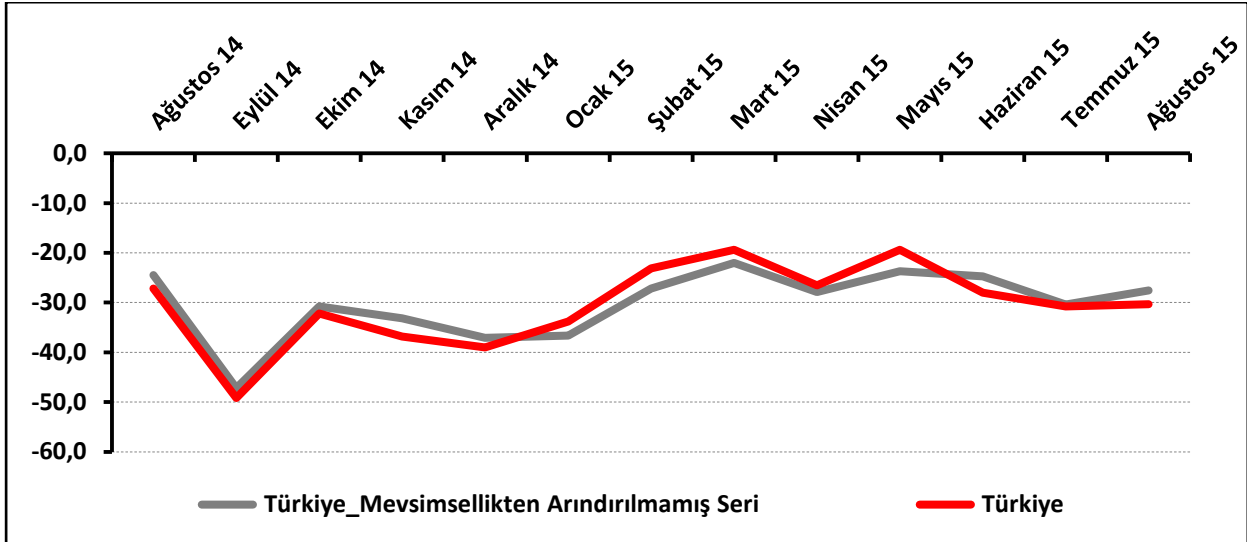
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	12,7	13,7	14,1	16,8	16,5	18,4	19,1	17,7	18,0	17,2	18,6	17,1
2014	17,8	14,9	17,5	13,9	14,4	11,4	11,6	12,4	9,3	8,4	7,0	6,0
2015	5,4	5,6	2,3	2,3	1,0	0,3	-1,4	-3,6				

İşlerdeki toparlanma algısı geçen yıla göre düştü:

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu Ağustos 2014'e göre 3,1 puan azalırken, Temmuz 2015'e göre 0,5 puan arttı. Böylelikle işlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumunun denge değeri Ağustos 2015'te -30,3 puan oldu.

Ağustos 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 24,2'si geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 51,7 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 24,1 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

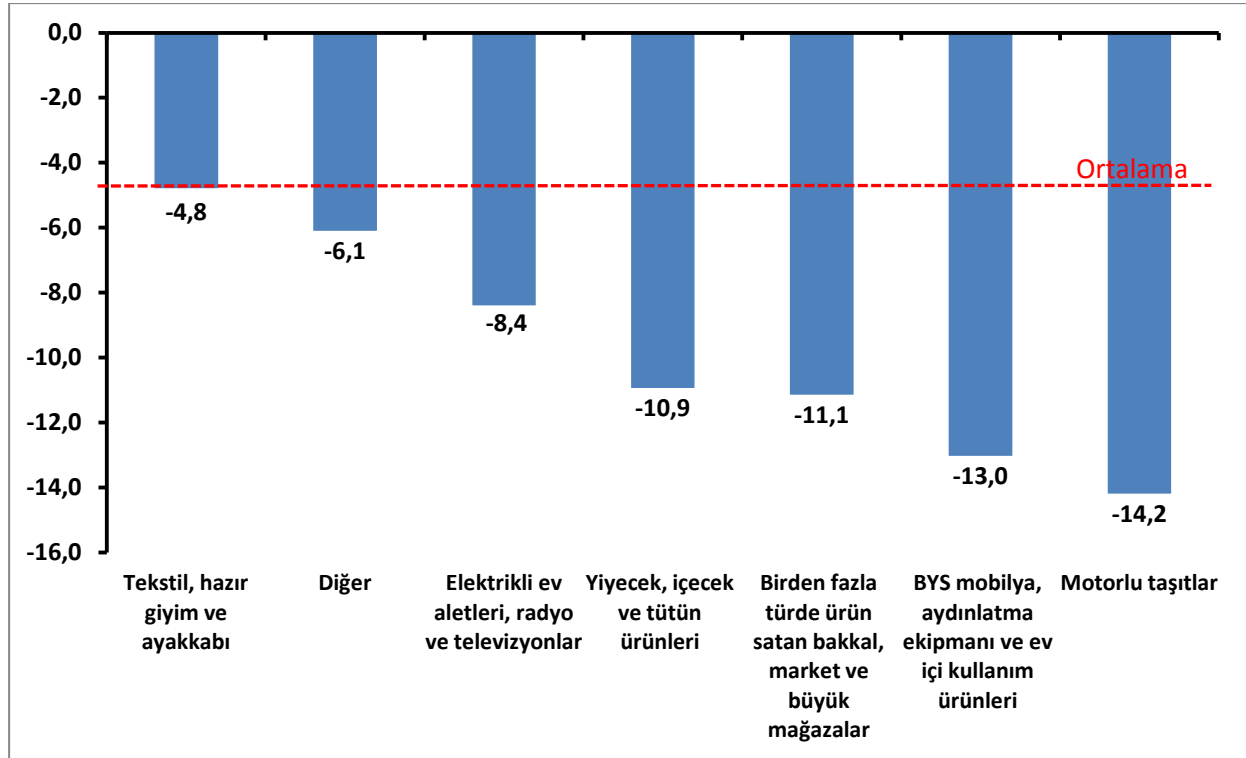
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-23,5	-22,3	-20,6	-25,2	-21,6	-23,9	-28,6	-24,3	-22,1	-22,4	-13,2	-17,4
2014	-38,7	-45,0	-50,6	-40,8	-47,5	-69,4	-38,8	-27,2	-49,2	-32,2	-36,8	-39,0
2015	-33,8	-23,1	-19,4	-26,5	-19,4	-28,0	-30,8	-30,3				

Ağustos ayında perakende güveni en fazla “motorlu taşıtlar” sektöründe azaldı:

Alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Ağustos 2015’te geçen yılın aynı dönemine göre perakende güveninin tüm sektörlerde azaldığı görüldü. “Tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektöründeki azalma ortalamayla aynı düzeyde gerçekleşirken, “diğer”, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” ve “motorlu taşıtlar” sektörlerindeki azalış ortalamasının üzerinde gerçekleşti. En fazla azalış “motorlu taşıtlar” sektöründe yaşandı.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Ağustos 2015’te geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendede sipariş, satış ve istihdam beklentileri geçen aya ve geçen yıla göre azaldı:

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Ağustos 2015'te, hem Ağustos 2014'e göre hem de Temmuz 2015'e göre "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentilerinde" ve "gelecek yılki mağaza sayısı beklentisinde" azalma oldu. Bununla birlikte "geçen yılın aynı dönemine göre işlerin durumunda" ve "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumunda" Ağustos 2014'e göre azalış, Temmuz 2015'e göre ise artış olduğu gözlemlendi. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisinde" ise Ağustos 2014'e göre artış, Temmuz 2015'e göre gerileme gözlemlendi.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 08/2014	Endeks 07/2015	Endeks 08/2015	Bir önceki aya göre değişim 08/2015	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 08/2015
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-36,5	-45,3	-40,9	4,4	-4,4
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	12,2	14,6	18,3	3,7	6,1
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	2,5	-9,0	-16,3	-7,3	-18,8
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	12,4	-1,4	-3,6	-2,2	-16,0
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	3,8	1,9	-5,2	-7,0	-8,9
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	24,2	27,8	26,3	-1,5	2,1
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-27,2	-30,8	-30,3	0,5	-3,1
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	7,9	7,6	6,8	-0,8	-1,1

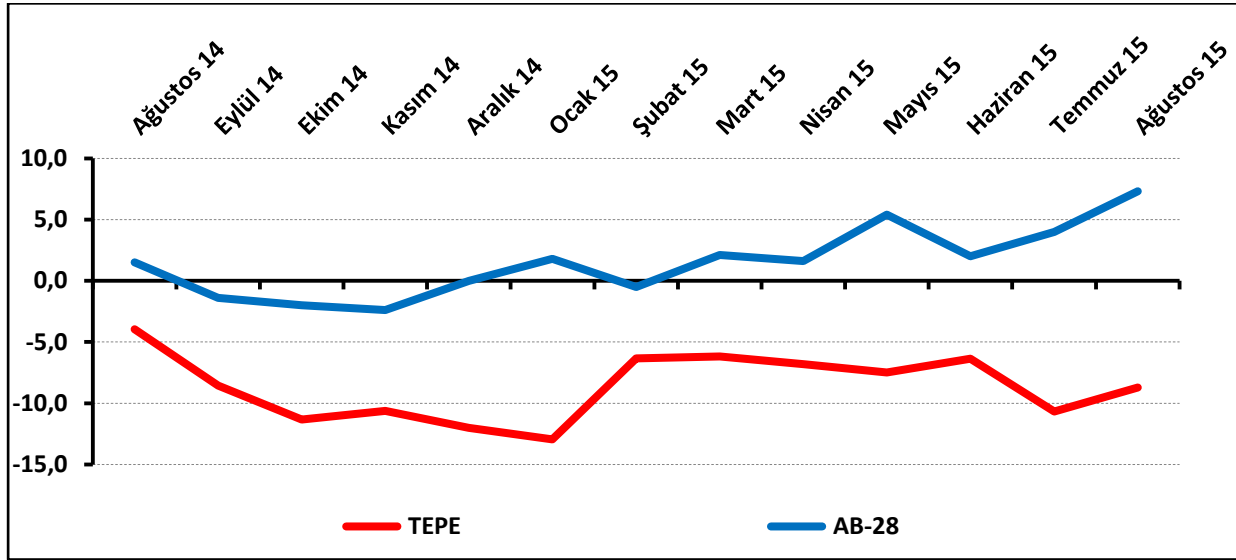
¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni artışı sürdürdü:

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Ağustos 2015’te 7,3 puan değerini aldı. AB-28’de bir önceki aya göre 3,3 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 5,8 puan artış oldu. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28’den ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

Tablo-5. AB-28

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-9,5	-10,5	-13,1	-14,1	-12,4	-9,6	-6,1	-2,0	0,3	-0,2	-5,3	-0,7
2014	2,5	4,0	1,2	2,9	4,3	3,4	2,8	1,5	-1,4	-2,0	-2,4	0,0
2015	1,8	-0,5	2,1	1,6	5,4	2,0	4,0	7,3				

Perakende güveninde Türkiye, AB'nin gerisinde kaldı:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Malta, ağustos ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke oldu. Malta'yı; Hırvatistan, Fransa ve İtalya takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise Yunanistan, Estonya ve Danimarka oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış İngiltere'de yaşandı. Perakende Güven Endeksi'nde, Ağustos 2014'e göre değişim Euro Bölgesi'nde 6,8 puan, AB-28'de 5,8 puan oldu. Temmuz 2015'e göre değişim incelendiğinde ise Euro Bölgesi'nin AB-28'den daha kötü bir performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Ağustos 2014 ve Temmuz 2015'e göre)

Ülkeler	Ağustos 2014'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Temmuz 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Malta	35,8	-0,5
Hırvatistan	17,7	5,4
Fransa	12,9	0,4
İtalya	9,2	3,3
Romanya	8,3	1,6
Avusturya	7,6	1,8
Slovakya	7,1	3,2
Almanya	6,9	4,5
Euro Bölgesi-19	6,8	2,1
Çek Cumhuriyeti	6,6	-2,2
Slovenya	6,4	7,3
AB-28	5,8	3,3
Bulgaristan	5,7	-1,9
Belçika	4,9	1,2
İsveç	4,6	5,8
İspanya	4,5	-0,2
Hollanda	2,9	-1,0
İngiltere	2,8	8,6
Polonya	2,2	0,5
Portekiz	0,8	-1,5
Finlandiya	0,7	3,0
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-0,2	-3,8
Letonya	-2,0	0,2
Macaristan	-2,1	-0,6
Litvanya	-3,4	-0,8
Türkiye	-4,7	2,0
Danimarka	-7,8	-3,8
Estonya	-12,5	-8,8
Yunanistan	-37,6	-5,1

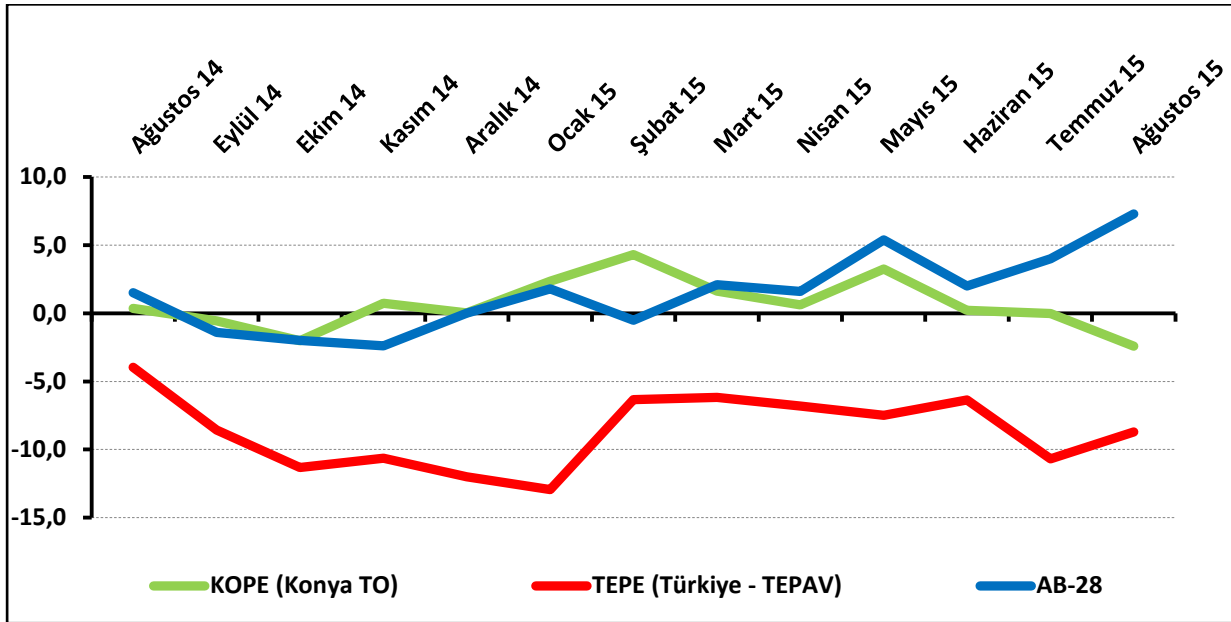
**Sıralama Ağustos 2014 değişimine göre yapılmıştır.

Konya'da da perakende güveni düştü:

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Ağustos ayında TEPE, -8,7 puan değerini alırken KOPE -2,4 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 2,8 puan, TEPE ise 4,7 puan azaldı. KOPE değeri bir önceki aya göre de 2,4 puan azaldı. Konya perakendesi, ağustos ayında Türkiye genelinden daha yüksek bir değer olsa da AB-28'in gerisinde kaldı.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-0,7	1,6	3,9	2,1	-0,2	-1,8	-1,7	0,9	4,4	5,0	2,0	4,2
2014	-1,3	-5,5	-7,5	-6,5	-4,3	1,6	4,8	0,4	-0,6	-2,0	0,7	0,0
2015	2,4	4,3	1,6	0,6	3,3	0,2	0,0	-2,4				

Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.